

ingediend op **2037** (2023-2024) – Nr. 2
21 maart 2024 (2023-2024)

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie
uitgebracht door Björn Rzoska

over het ontwerp van decreet

tot regeling van de invordering
van niet-fiscale schuldvorderingen

Documenten in het dossier:
2037 (2023-2024) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie:

Voorzitter: Steven Vandeput.

Vaste leden:

Arnout Coel, Maaïke De Vreese, Andries Gryffroy, Philippe Muyters, Steven Vandeput;
Adeline Blancquaert, Anke Van dermeersch, Wim Verheyden;
Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Maurits Vande Reyde;
Celia Groothedde, Björn Rzoska;
Ludwig Vandenhove.

Plaatsvervangers:

Veerle Geerinckx, Sarah Smeyers, Jeroen Tiebout, Wilfried Vandaele, Paul Van Miert;
Filip Brusselmans, Yves Buysse, Johan Deckmyn;
Stijn De Roo, Sofie Mertens;
Marino Keulen, Bart Somers;
Mieke Schauvliege, Jeremie Vaneeckhout;
Thijs Verbeurgt.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie besprak op 12 maart 2024 het ontwerp van decreet tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen (*Parl.St.* VI.Parl. 2023-24, nr. 2037/1).

1. Toelichting door Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed

Dit ontwerp van decreet geeft de centrale invorderingscel (CIC) van de Vlaamse Belastingdienst VLABEL een grotere rol in de inning van niet betwiste maar wel opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen. Deze invorderingscel van VLABEL is een specifieke dienst binnen VLABEL die gespecialiseerd is in invordering en die in de loop der jaren een behoorlijke expertise heeft opgebouwd.

Andere entiteiten van de Vlaamse overheid kunnen ook een beroep doen op deze centrale invorderingscel van VLABEL en kunnen dus op die manier gebruikmaken van de invorderingsexpertise, de schaalgrootte en de bijzondere invorderingsbevoegdheden van VLABEL.

Enkele voorbeelden van niet-fiscale schuldvorderingen en administratieve geldboeten van entiteiten die momenteel al door VLABEL worden ingevorderd, zijn:

- niet betaalde premies aan het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming;
- onterecht uitbetaalde studietoelagen;
- onterecht uitbetaalde subsidies aan een organisator voor kinderopvang door het agentschap Opgroeien regie.

Op dit moment hanteert VLABEL evenwel het 'opt-in'-principe, dat wil zeggen dat andere entiteiten binnen de Vlaamse overheid kunnen kiezen of ze al dan niet een beroep wensen te doen op de diensten van VLABEL. Momenteel is het dus aan de entiteiten zelf om te beslissen hoe zij de invordering organiseren. Ofwel doen ze dat zelf ofwel doen ze daarvoor een beroep op de CIC van VLABEL.

Opdat VLABEL evenwel nieuwe dossiers van een entiteit zou kunnen invorderen, dienen de aangelegenheid en/of de opdrachtgevende entiteit uitdrukkelijk in een van de betrokken uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse overheid te worden opgenomen. Telkens wanneer er een entiteit wenst over te gaan tot samenwerking met VLABEL, moet de regelgeving dus worden nagekeken en zo nodig worden aangepast.

Om aan het voorgaande te verhelpen, wordt nu met dit ontwerp van decreet voorzien in het principe van een overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door VLABEL en daarbij wordt ook het 'comply or explain'-principe toegepast. Dit houdt in dat deze entiteiten de invorderingsprocedures via VLABEL moeten laten verlopen of anders moeten verantwoorden waarom ze dit niet (kunnen) doen.

Het debiteurenbeheer van de Vlaamse overheid zal zo dus op een meer uniforme, efficiënte en effectieve wijze kunnen worden georganiseerd en dat is uiteindelijk toch in het voordeel van heel die Vlaamse overheid.

2. Bespreking

2.1. Tussenkoms van Björn Rzoska

Björn Rzoska vindt het een logisch voorstel. Vanaf nu zal men motiveren waarom men niet via VLABEL gaat werken.

De spreker heeft daarbij twee invalshoeken vanuit het oogpunt van de schuldenaar.

Wanneer dit decreet in voege treedt zal het normaliter VLABEL zijn die de niet-fiscale invorderingen namens de Vlaamse overheid voor haar rekening zal nemen. Een

departement of agentschap dat zelf zijn niet-fiscale invorderingen wil blijven innen, zal dat moeten motiveren.

De Vlaamse Ombudsdienst heeft in het verleden gewezen op aandachtspunten bij het invorderen van inkomsten door de Vlaamse overheid.

Loopt de schuldenaar niet het risico dat VLABEL – dat de inhoud van het dossier niet (volledig) kent – misschien strenger zal optreden dan het bevoegde departement of agentschap zou hebben gedaan? Hoe wordt de backoffice georganiseerd zodat VLABEL met de nodige kennis van zaken kan optreden?

Een tweede invalshoek is dat de Vlaamse Ombudsdienst in het verleden er meermaals op heeft gewezen dat bij het invorderen men ook afbetalingsplannen moet kunnen toestaan. Ook hier de vraag hoe VLABEL hiermee zal omgaan in vergelijking met de Vlaamse instelling die vroeger zelf invorderde. Dreigt daar geen verschil op te zitten?

2.2. Tussenkost van Thijs Verbeurgt

Thijs Verbeurgt verwijst naar het advies van de Raad van State bij het ontwerp van decreet. De Raad van State wijst erop dat het risico bestaat dat er een onevenredige beperking van rechten van schuldeisers optreedt. Er wordt immers een ongelijke behandeling in het leven geroepen naargelang de niet-fiscale invordering via een decretale regeling gebeurt of niet. Kan de minister dit toelichten?

Van het antwoord op deze opmerking zal zijn stemgedrag afhangen.

2.3. Tussenkost van Philippe Muyters

Philippe Muyters stelt tevreden te zijn met de totstandkoming van dit ontwerp van decreet. Hij is blij met de centralisering van de inning van niet-fiscale ontvangsten waar dat mogelijk is.

Hij denkt dat ook de schuldenaars van de Vlaamse overheid beter af zullen zijn omdat ze door de inning via VLABEL mogelijk minder invorderingskosten zullen moeten betalen dan via een gerechtelijke procedure. Wellicht zal het ook makkelijker mogelijk zijn om een spreading of een uitstel van betaling te bekomen?

2.4. Repliek van minister Matthias Diependaele

Minister *Matthias Diependaele* herhaalt dat het ontwerp van decreet enkel gaat om niet-betwiste niet-fiscale ontvangsten.

VLABEL behandelt het financiële onderdeel: de invordering en een eventuele regeling tot betalingsspreiding of opdeling van de betaling. Inhoudelijke betwistingen over niet-fiscale ontvangsten blijven dus de verantwoordelijkheid van de bevoegde diensten van de Vlaamse overheid. Als er later opnieuw inhoudelijke betwistingen optreden, gaat het dossier terug naar de bevoegde administratie en kunnen er extra kosten worden opgelegd.

Wat de afhandeling van invorderingsdossiers betreft, zal er wel steeds marge tot verbetering zijn, maar ook de Vlaamse ombudsman heeft in het verleden erkend dat de benadering van de klachtendienst VLABEL correct en op mensenmaat is.

De minister stelt dat VLABEL de organisatie is binnen de Vlaamse overheid die op de efficiëntste manier in staat is om schulden in te vorderen. Hij is er zelfs voorstander van om alle invorderingen van de Vlaamse overheid bij VLABEL te centraliseren.

3. Stemming

De 33 artikelen en het gehele ontwerp van decreet worden eenparig aangenomen met 9 stemmen.

Steven VANDEPUT,
voorzitter

Björn RZOSKA,
verslaggever